

KẾT QUẢ CHỌN GIỐNG LÚA MTL 392 Ở ĐỒNG BẰNG SÔNG CỬU LONG

Lê Xuân Thái¹, Lê Thu Thủy¹ và Nguyễn Ngọc Đệ¹

ABSTRACT

MTL392 selected from LTCN/OM1723 cross had been tested for yielding and adaptation ability in the Mekong Delta during the time period of 2003-2007. MTL392 had growth duration of 95-100 days, medium plant height, erect leaves, strong culms, 1000 grains weight of 27-28 grams and average yield of 6-8 t/ha. Results from grain quality test showed that MTL392 had high percentage of head rice, translucent and long grains with aroma. Greenhouse testing for pest resistance revealed that it had good tolerant ability to brown plant hopper and rice ragged stunt virus disease. MTL392 was recognized by the Ministry of Agriculture and Rural Development as a national variety in December 2008. MTL392 has been grown mainly in Vinh Long, Ben Tre and Tra Vinh.

Keywords: *aroma rice, alluvial soil, brown plant hopper - BPH, rice variety*

Title: *The result of rice selection of MTL392 rice variety in the Mekong Delta*

TÓM TẮT

Giống lúa MTL392, được chọn lọc từ tổ hợp lai LTCN x OM1723, được đánh giá năng suất và tính thích nghi ở đồng bằng sông Cửu Long trong giai đoạn 2003-2007. Giống MTL392 có thời gian sinh trưởng 95-100 ngày, chiều cao cây trung bình, lá thẳng, thân cứng, trọng lượng 1000 hạt từ 27 đến 28 gam và năng suất từ 6 đến 8 tấn/ha. Kết quả phân tích phẩm chất gạo cho thấy giống lúa MTL392 có tỷ lệ gạo nguyên cao, gạo trong, hạt dài và có mùi thơm. Đánh giá sâu bệnh trong nhà lưới cho thấy giống lúa này chống chịu tốt với rầy nâu và bệnh vàng lùn xoắn lá. Giống MTL392 được Bộ Nông nghiệp và Phát triển Nông thôn công nhận là giống lúa mới tháng 12 năm 2008. Hiện nay, MTL392 được canh tác chủ yếu trên địa bàn tỉnh Vĩnh Long, Bến Tre và Trà Vinh.

Từ khóa: *gạo thơm, đất phù sa, rầy nâu, giống lúa*

1 ĐẶT VẤN ĐỀ

Các giống lúa ngắn ngày có thời gian sinh trưởng ngắn 90-100 ngày, năng suất cao, kháng sâu bệnh, thích nghi rộng chiếm vị trí ngày càng quan trọng trong cơ cấu sản xuất lúa ở đồng bằng sông Cửu Long (ĐBSCL). Đối với những vùng đất thâm canh tăng vụ 2-3 vụ lúa trong năm hay những vùng chịu ảnh hưởng của lũ, phèn, mặn v.v... Việc tuyển chọn những giống lúa mới năng suất cao, kháng rầy nâu, bệnh đạo ôn, có phẩm chất tốt: gạo thơm, đạt tiêu chuẩn xuất khẩu thay thế dần những giống lúa cũ là công việc thường xuyên, liên tục ở ĐBSCL. Nghiên cứu ứng dụng giống lúa MTL392 (L274-4-5-1-2-7-1-1) ở ĐBSCL được tiến hành trong 5 năm từ 2001-2006 nhằm tuyển chọn và đưa vào sản xuất giống lúa mới với mục tiêu: chọn giống lúa có thời gian sinh trưởng ngắn, chống chịu tốt với sâu bệnh và phẩm chất gạo tốt.

¹ Viện Nghiên cứu Phát triển Đồng bằng sông Cửu Long, Trường Đại học Cần Thơ

2 VẬT LIỆU VÀ PHƯƠNG PHÁP NGHIÊN CỨU

2.1 Vật liệu nghiên cứu

Giống MTL392 được chọn lọc từ tổ hợp lai L274 (LTCN x OM1723) năm 1999 với hướng chọn lọc là năng suất cao và phẩm chất gạo tốt: gạo trong, thơm; đánh giá năng suất sơ khởi năm 2002; đưa vào bộ giống thử nghiệm năng suất hậu kỳ năm 2003; so sánh năng suất năm 2003. Giống MTL392 được khảo nghiệm trong hệ thống khảo nghiệm quốc gia năm 2005-2006; sản xuất thử diện rộng năm 2006-2007 tại các tỉnh Vĩnh Long, Bến Tre và Đồng Tháp.

2.2 Phương pháp nghiên cứu

Quy trình lai tạo và chọn giống được thực hiện theo các bước sau

2.2.1 Thí nghiệm quan sát năng suất sơ khởi

Thí nghiệm quan sát năng suất sơ khởi năm 2002 thực hiện tại Trường Đại học Cần Thơ, các dòng được trồng thành lô không lặp lại. Các chỉ tiêu theo dõi: đặc tính nông học, sâu bệnh, năng suất thực tế; các giống thể hiện các đặc tính tốt được đưa vào thử nghiệm năng suất hậu kỳ.

2.2.2 Thử nghiệm năng suất hậu kỳ

Thí nghiệm thử nghiệm năng suất hậu kỳ được thực hiện trong vụ Đông Xuân 2002-2003 tại Trường Đại học Cần Thơ. Các chỉ tiêu theo dõi: chiều cao cây, thời gian sinh trưởng, năng suất và các thành phần năng suất, đặc tính chống chịu bệnh đạo ôn.

2.2.3 So sánh năng suất

Thí nghiệm được bố trí theo khối hoàn toàn ngẫu nhiên, cấy 3 lần lặp lại với 10-12 giống có triển vọng. Địa điểm thực hiện tại các Trung Tâm Giống và Trung Tâm Khuyến Nông các tỉnh Long An, Tiền Giang, Vĩnh Long, Cần Thơ, Trà Vinh, Sóc Trăng, Bến Tre trong vụ Hè Thu 2003. Giống MTL392 được đánh giá so sánh với các giống lúa thơm triển vọng trong bộ lúa thơm vụ Hè Thu 2004 và Đông Xuân 2004-2005 tại Trường Đại học Cần Thơ.

2.2.4 Sản xuất - trình diễn trong vụ Đông Xuân 2003-2004.

Các giống được thử nghiệm sản xuất, trình diễn tại các địa phương kết hợp với các nông dân tiên tiến, các trạm trại nghiên cứu. Các giống thử nghiệm được bố trí thử nghiệm trên diện tích rộng, sử dụng giống địa phương làm đối chứng, cấy không lặp lại, diện tích 50-100 m² (4-6 giống có triển vọng).

2.2.5 Đánh giá các đặc tính phẩm chất hạt gạo

Giống MTL392 được thử nghiệm đánh giá các chỉ tiêu phẩm chất gạo trong bộ giống lúa thơm vụ Hè Thu 2004 và Đông Xuân 2004-2005.

Chỉ tiêu theo dõi và đánh giá theo phương pháp của IRRI (1996). Xử lý số liệu trên máy vi tính bằng chương trình IRRISTAT do IRRI cung cấp.

2.2.6 Khảo nghiệm giá trị sử dụng và giá trị canh tác (VCU)

Giống MTL392 được khảo nghiệm trong hệ thống khảo nghiệm cấp quốc gia khu vực phía Nam trong 3 vụ: Đông Xuân 2004-2005, Hè Thu 2005, Đông Xuân 2005-2006.

2.2.7 Khảo nghiệm tính khác biệt, tính đồng nhất, tính ổn định (DUS)

Giống MTL392 được khảo nghiệm tính khác biệt, tính đồng nhất, tính ổn định tại Long An trong năm 2007 do Trung tâm khảo kiểm nghiệm giống, sản phẩm cây trồng và phân bón Nam Bộ thực hiện, so sánh với 42 giống lúa thuần trồng phổ biến ở Nam Bộ.

3 KẾT QUẢ NGHIÊN CỨU

3.1 Thí nghiệm quan sát sơ khởi

Kết quả thí nghiệm quan sát sơ khởi vụ Hè Thu 2002 cho thấy dòng L274-4-5-1-2-7-1-1 có các đặc tính thời gian sinh trưởng ngắn (100 ngày), chiều cao cây trung bình 100 cm, năng suất 7,4 tấn/ha và cao hơn giống đối chứng OM1490 (Bảng 1). Từ kết quả này dòng L274 được chọn đưa vào bộ trắc nghiệm năng suất hậu kỳ.

3.1.1 Thí nghiệm so sánh năng suất hậu kỳ

Kết quả so sánh năng suất hậu kỳ tại 3 điểm An Giang, Cần Thơ, Sóc Trăng cho thấy dòng L274-4-5-1-2-7-1-1 có thời gian sinh trưởng ngắn tương đương giống đối chứng MTL99 (108 ngày), chiều cao trung bình (97 cm), số bông trung bình (339 bông/m²), số hạt chắc/bông cao, hạt to dài trọng lượng 1000 hạt 27,0 gam, năng suất cao so với giống đối chứng (5,8 tấn/ha so với 5,08 tấn/ha của giống MTL99). Từ kết quả thí nghiệm này dòng L274-4-5-1-2-7-1-1 được chọn đưa vào so sánh năng suất ở nhiều địa phương ở ĐBSCL trong vụ Hè Thu 2003 và được đặt tên là MTL392 (Bảng 2 và Bảng 3).

Dòng L274-4-5-1-2-7-1-1 được đánh giá mức độ chống chịu rầy nâu và bệnh đạo ôn trong nhà lưới và cho kết quả từ hơi kháng đến kháng rầy nâu và hơi nhiễm bệnh đạo ôn.

Bảng 1: Kết quả quan sát sơ khởi năng suất dòng L274-4-5-1-2-7-1-1 trong vụ Hè Thu 2002

Giống/dòng	TGST (ngày)	Chiều cao (cm)	Năng suất (tấn/ha)	Dạng hạt
L274-4-5-1-2-7-1-1	100	100	7,44	hạt dài to
OM1490	100	96	5,66	hạt trung bình
MTL99	107	100	8,53	hạt ngắn

Chú thích: TGST: Thời gian sinh trưởng

Bảng 2: Đặc tính nông học bộ giống so sánh năng suất hậu kỳ A1A2 vụ Đông Xuân 2002-2003

TT	Giống	TGST (ngày)	Chiều cao (cm)	Rây nâu (cấp)		Đạo ôn (cấp)	
				TG	AG	CT	AG
1	L259-5-6-2-1	108	102	6.3	3	3	7
2	IR65610-38-2-4-2-6-	105	96	6.3	3	3	4
3	L280-3-1-4-1-1	108	103	6.3	3	5	4
4	L251-5-2-2-2	105	98	5.0	5	4	8
5	L259-4-9-3-1-2	106	99	4.3	3	7	4
6	L258-2-7-1-1-4-2	106	96	6.3	3	6	3
7	L260-1-1-3-3	107	101	6.3	3	7	5
8	L280-15-4-7-1	108	100	7.0	5	3	2
9	L262-3-11-4-2	106	104	7.0	5	9	4
10	L262-3-1-4-1	106	112	5.0	3	9	4
11	L260-1-2-2-1	108	101	1.7	5	9	6
12	L263-2-7-3-3-1-3	106	95	3.7	7	2	9
13	IR67043-18-1-1-1	108	95	1.0	5	9	9
14	IR67014-45-3-1-2	107	96	1.7	5	2	8
15	IR71693-197-4-4-5-1	107	98	0.7	5	4	9
16	L274-4-5-1-2-7-1-1	108	97	1.7	5	5	4
17	L264-1-4-5-4-4-2-1	108	100	3.0	3	3	4
18	MTL99	108	98	1.7	3	6	7
	Trung bình	107	100				

Chú thích: TGST: Thời gian sinh trưởng, TG: Trung Tâm BVTV Phía Nam, Tiền Giang, AG: Trại lúa giống Bình Đức, An Giang

Bảng 3: Thành phần năng suất và năng suất bộ giống so sánh năng suất hậu kỳ A1 vụ Đông Xuân 2002-2003

TT	Giống	Bông/m ²	Hạt chắc/bông	TL1000 hạt (g)	Năng suất (t/ha)
1	L259-5-6-2-1	338 d-g	65 a-d	28,1 a	5,450 bcd
2	IR65610-38-2-4-2-6-	412 a	45 d	26,4 de	5,487 bcd
3	L280-3-1-4-1-1	323 fg	85 a	26,3 def	5,993 abc
4	L251-5-2-2-2	397 abc	61 bcd	27,2 c	5,158 cd
5	L259-4-9-3-1-2	366 b-e	73 abc	25,9 fg	5,293 bcd
6	L258-2-7-1-1-4-2	335 efg	61 bcd	25,6 gh	5,413 bcd
7	L260-1-1-3-3	363 c-f	73 abc	27,8 ab	5,591 bcd
8	L280-15-4-7-1	341 d-g	78 ab	26,7 d	5,518 bcd
9	L262-3-11-4-2	356 d-g	68 abc	26,1 ef	6,069 ab
10	L262-3-1-4-1	342 d-g	66 a-d	27,2 c	5,874 a-d
11	L260-1-2-2-1	342 d-g	75 abc	27,7 ab	6,473 a
12	L263-2-7-3-3-1-3	404 ab	69 abc	24,0 i	6,021 abc
13	IR67043-18-1-1-1	354 d-g	58 bcd	25,3 h	5,422 bcd
14	IR67014-45-3-1-2	408 a	55 cd	24,2 i	5,555 bcd
15	IR71693-197-4-4-5-1	316 g	70 abc	27,7 ab	5,045 d
16	L274-4-5-1-2-7-1-1	339 d-g	70 abc	27,3 bc	5,795 a-d
	(MTL392)				
17	L264-1-4-5-4-4-2-1	378 a-d	62 bcd	24,6 i	6,063 abc
18	MTL99	376 a-d	65 a-d	22,8 i	5,084 d
	Trung bình	356	67	26,3	5,604

Ghi chú: Những số trên cùng một cột có cùng chữ số thì không khác biệt có ý nghĩa ở mức 5%.

3.1.2 Thí nghiệm so sánh năng suất

Kết quả thí nghiệm ở bảng 4 và bảng 5 cho thấy giống MTL392 có thời gian sinh trưởng ngắn từ 100 đến 105 ngày, chiều cao cây trung bình 96 cm, nở chồi khá, trọng lượng 1000 hạt 27,0 gam, năng suất cao nhất trong bộ giống thí nghiệm (năng suất trung bình 4,4 tấn/ha), hơi kháng rầy nâu; tuy nhiên, giống này hơi nhiễm bệnh đạo ôn. Phân tích tính thích nghi theo vùng canh tác cho thấy giống MTL392 thích nghi tốt ở vùng phù sa ngọt canh tác 2-3 vụ/năm.

Bảng 4: Đặc tính nông học bộ giống so sánh năng suất A1 vụ Hè Thu 2003 (trung bình của 9 điểm thí nghiệm tại ĐBSCL)

TT	Giống	Thời gian sinh trưởng (ngày)	Chiều cao cây (cm)	Rầy nâu (cấp)	Đạo ôn (cấp)	
					CT	AG
1	MTL364	104	97	5,7	7	5
2	MTL366	104	99	5,7	6	4
3	MTL370	104	99	4,3	8	2
4	MTL371	104	103	5,7	3	1
5	MTL373	105	99	3,0	8	7
6	MTL391	99	90	7,7	5	9
7	MTL392	104	96	3,7	5	5
8	MTL393	105	98	7,0	5	1
9	MTL394	107	100	3,7	5	1
10	MTL99	105	100	7,0	7	6

Bảng 5: Thành phần năng suất và năng suất bộ giống so sánh A1A2 vụ Hè Thu 2003 (năng suất trung bình của 10 điểm thí nghiệm tại ĐBSCL)

TT	Giống	Số bông/m ²	Hạt chắc/bông	TL1000 hạt (g)	Năng suất (tấn/ha)
1	MTL364	262 abc	67 abcd	28,8 ab	3,888 abc
2	MTL366	266 abc	60 c-f	26,2 e-h	3,564 cd
3	MTL370	252 bc	74 a	24,7 ij	4,188 ab
4	MTL371	251 c	66 a-e	28,3 bc	3,636 bcd
5	MTL373	300 abc	58 def	25,4 ghi	3,797 bcd
6	MTL391	283 abc	60 c-f	25,3 hi	3,308 d
7	MTL392	309 abc	61 c-f	27,0 def	4,382 a
8	MTL393	282 abc	66 abcd	25,4 ghi	4,085 abc
9	MTL394	293 abc	57 ef	29,9 a	4,113 ab
10	MTL99	309 ab	71 ab	23,9 j	3,872 abc
	Trung bình	285	63	26,7	3,883

Ghi chú: Những số trên cùng một cột có cùng chữ số thì không khác biệt có ý nghĩa ở mức 5%.

Kết quả thí nghiệm ở bảng 6 và bảng 7 cho thấy giống MTL392 có thời gian sinh trưởng ngắn ở vụ Đông Xuân (106 ngày), chiều cao cây thấp (94 cm), hơi nhiễm bệnh cháy lá, nở chồi khá, trọng lượng 1000 hạt trên 28 gam. Năng suất giống MTL392 cao tương đương giống đối chứng Jasmine ở vụ Hè Thu, năng suất cao hơn giống Jasmine trong vụ Đông Xuân: giống MTL392 thích hợp canh tác trong vụ Đông Xuân.

Bảng 6: Đặc tính nông học giống lúa MTL392 bộ giống lúa thơm phẩm chất tốt vụ Đông Xuân 2004-2005

TT	Tên giống	TGST (ngày)	Chiều cao (cm)	Bệnh đạo ôn (cấp 1-9)
1	MTL339	106	92	6
2	MTL349	105	102	5
3	MTL352	104	89	5
4	MTL356	106	101	8
5	MTL364	107	94	7
6	MTL372	95	98	3
7	MTL392	106	91	4
8	MTL394	106	94	6
9	MTL250	106	92	8
10	JASMINE	106	81	8

Bảng 7: Năng suất và thành phần năng suất giống MTL392 bộ giống lúa thơm phẩm chất tốt vụ Hè Thu 2004

TT	Tên giống	Số bông/m ²	Hạt chắc/bông	TL1000 hạt (g)	Năng suất (tấn/ha)
1	MTL339	378 abc	66 ab	27,4 b	5,81 abc
2	MTL349	406 ab	66 ab	27,5 b	5,54 a-d
3	MTL352	307 c	55 b	27,2 bc	4,56 cd
4	MTL356	355 abc	66 ab	27,0 bc	4,99 bcd
5	MTL364	414 a	58 b	29,2 a	6,19 ab
6	MTL372	311 bc	82 a	25,4 d	5,18 bcd
7	MTL392	318 abc	52 b	28,9 a	5,29 bcd
8	MTL394	357 abc	54 b	29,7 a	6,71 a
9	MTL250	368 abc	59 b	27,2 bc	4,36 d
10	JASMINE	367 abc	81 a	26,4 c	6,19 ab
	Trung bình	358	64	27,6	5,48

Ghi chú: Những số trên cùng một cột có cùng chữ số thì không khác biệt có ý nghĩa ở mức 5%.
TL1000 hạt: Trọng lượng 1000 hạt

Bảng 8: Năng suất và thành phần năng suất giống MTL392 bộ giống lúa thơm vụ Đông Xuân 2004-2005

TT	Tên giống	Số bông/m ²	Hạt chắc/bông	TL1000 hạt (g)	Năng suất (tấn/ha)
1	MTL339	420 ab	93 ab	25,8 c	8,26 ab
2	MTL349	378 ab	100 ab	26,8 b	8,31 a
3	MTL352	359 b	81 a-d	26,5 bc	7,34 abc
4	MTL356	335 b	87 abc	26,9 b	7,97 abc
5	MTL364	401 ab	65 d	28,2 a	7,14 abc
6	MTL372	470 a	70 cd	25,7 c	6,99 abc
7	MTL392	428 ab	76 bcd	28,0 a	8,32 a
8	MTL394	413 ab	74 bcd	28,6 a	7,89 abc
9	MTL250	370 b	72 cd	27,1 b	6,93 bc
10	JASMINE	427 ab	83 a-d	25,7 c	6,73 c
	Trung bình	400	80	26,9	7,59

Ghi chú: Những số trên cùng một cột có cùng chữ số thì không khác biệt có ý nghĩa ở mức 5%.
TL1000 hạt: Trọng lượng 1000 hạt

3.1.3 Sản xuất- trình diễn

Kết quả sản xuất trình diễn vụ Đông Xuân 2003-2004 ở bảng 9 cho thấy giống MTL392 có thời gian sinh trưởng ngắn, năng suất cao tương đương giống đối chứng MTL99, kháng rầy nâu, kháng bệnh đạo ôn.

Bảng 9: Đặc tính nông học và năng suất giống MTL392 ở bộ giống sản xuất – trình diễn vụ Đông Xuân 2003-2004

TT	Giống	TGST (ngày)	Chiều cao (cm)	Bông /m ²	Hạt chắc /bông	Năng suất (tấn/ha)	Đạo ôn (cấp)	Rầy nâu (cấp)
1	MTL356	101	95	300	103	6.17 a	4	6.3
2	MTL364	103	97	349	88	6.62 a	4	5.7
3	MTL369	104	103	311	109	6.23 a	2	3.7
4	MTL392	100	91	367	98	6.35 a	3	3.7
5	MTL393	100	92	394	98	6.26 a	4	7.0
6	MTL395	99	92	320	111	5.67 b	5	4.3
7	MTL397	101	94	329	108	6.19 a	3	5.7
8	MTL99	101	92	359	96	6.36 a	3	7.0

Ghi chú: Những số trên cùng một cột có cùng chữ số thì không khác biệt có ý nghĩa ở mức 5%.
TGST: Thời gian sinh trưởng

3.1.4 Đánh giá phẩm chất hạt

Kết quả phân tích phẩm chất hạt của giống MTL392 tại bảng 10, bảng 11 cho thấy giống MTL392 có các đặc tính phẩm chất gạo tốt như tỷ lệ gạo trắng, gạo nguyên cao, tỷ lệ gạo bạc bụng thấp, chiều dài hạt gạo trắng 7 mm, hàm lượng amylose thấp (21,3-21,9 %), và có hàm lượng protein cao (9,2-12,8%). Kết quả phân tích mùi thơm lá và hạt gạo trắng sau khi thu hoạch 15 ngày cho thấy giống MTL392 thể hiện mùi thơm trên lá và hạt.

Bảng 10: Một số đặc tính phẩm chất hạt của giống MTL392 bộ giống lúa thơm vụ Đông Xuân 2004-2005

TT	Tên giống	(%) gạo trắng	(%) gạo nguyên	(%) gạo bạc bụng	Dài hạt (mm)	Amylose (%)	Protein (%)
1	MTL339	69,7 bcd	58,0 bc	10,5 cd	7,0 a	14,44 c	9,11 cd
2	MTL349	72,2 a	61,1 ab	36,8 a	6,8 bc	23,19 a	8,87 d
3	MTL352	70,3 bc	60,6 ab	13,2 cd	7,0 a	21,22 ab	10,33a
4	MTL356	69,2 cd	57,6 bc	14,0 cd	7,0a	21,71 ab	9,81 abc
5	MTL364	68,6 d	53,5 c	26,7 b	7,0 a	19,65 b	9,45 bcd
6	MTL372	70,8 b	63,9 a	8,0 d	6,6 cd	15,52 c	10,02ab
7	MTL392	70,2 bc	60,0 ab	15,3 c	6,9 ab	21,25 ab	9,22 bcd
8	MTL394	70,5 bc	59,8 ab	15,5 c	7,0 a	13,01 c	8,73 d
9	MTL250	70,6 bc	61,3 ab	10,2 cd	7,0 a	19,53 b	9,65 abc
10	JASMINE	69,8 bcd	57,6 bc	11,3 cd	6,6 d	15,63 c	9,84 abc
	Trung bình	70,2	59,3	16,2	6,8	18,51	9,50

Ghi chú: Những số trên cùng một cột có cùng chữ số thì không khác biệt có ý nghĩa ở mức 5%.

Bảng 11: Kết quả đánh giá mùi thơm của giống lúa MTL392

TT	Tên giống	Mùi thơm	
		Lá	Gạo
1	MTL392	Thơm nhẹ	Thơm
2	MTL463	Không thơm	Thơm
3	MTL470	Thơm nhẹ	Không thơm
4	MTL482	Thơm nhẹ	Thơm nhẹ
5	MTL512	Thơm	Thơm
6	MTL532	Thơm nhẹ	Thơm
7	MTL533	Thơm nhẹ	Thơm nhẹ
8	MTL534	Không thơm	Thơm nhẹ
9	MTL250	Thơm	Thơm
10	JASMINE	Thơm	Thơm

3.1.5 Đánh giá tính chống chịu rầy nâu và bệnh đạo ôn

Đánh giá tính chống chịu của giống lúa MTL392 với rầy nâu và bệnh đạo ôn được thực hiện tại 3 nơi: Trung tâm Bảo vệ Thực vật phía Nam (thử rầy nâu trong nhà lưới), Trường Đại học Cần Thơ và Trại sản xuất lúa giống Bình Đức - An Giang (thử bệnh đạo ôn trên nương mạ). Kết quả ở bảng 12 cho thấy giống lúa MTL392 chống chịu rầy nâu từ hơi nhiễm đến rất kháng, hơi nhiễm bệnh đạo ôn.

Bảng 12: Kết quả thử tính chống chịu rầy nâu và bệnh đạo ôn trong nhà lưới

Nơi thử nghiệm	Rầy nâu (cấp)		Bệnh đạo ôn (cấp)		
	2002	2003	2002	2003	2005
TT Bảo vệ Thực vật phía Nam	1,7	3,7			
Trường Đại học Cần Thơ			5	5	3-4
Trại sản xuất giống Bình Đức-AG		5	4	5	

3.2 Khảo nghiệm cấp quốc gia

3.2.1 Khảo nghiệm giá trị sử dụng và giá trị canh tác (VCU)

Giống MTL392 được đưa vào khảo nghiệm quốc gia trong 3 vụ: Hè Thu 2005, Đông Xuân 2005-2006, Hè Thu 2006 tại khu vực Nam Bộ. Kết quả khảo nghiệm cho thấy năng suất tương đương giống đối chứng OMCS2000 trong bộ khảo nghiệm vụ Hè Thu 2005 và tương đương giống đối chứng OM1490 trong bộ khảo nghiệm vụ Đông Xuân 2005-2006 (Bảng 13 và Bảng 14). Giống MTL392 được đánh giá là có dạng hình năng suất cao, độ thuần di truyền ổn định qua các vụ thử nghiệm và chất lượng gạo tốt. Kết quả đánh giá phẩm chất gạo giống MTL392 trong bảng 15 cho thấy giống MTL392 có tỷ lệ gạo lức và gạo nguyên cao (79,6% và 56,8%), tỷ lệ gạo bạc bụng thấp (9,5%), hạt gạo dài 7,3 mm, gạo trắng mặt gạo rất đẹp phù hợp với tiêu chuẩn gạo chất lượng cao cho xuất khẩu.

Bảng 13: Năng suất (tấn/ha) giống lúa MTL392 trong bộ giống khảo nghiệm quốc gia vụ Hè Thu 2005 tại ĐBSCL

TT	Giống	Long An	Tiền Giang	An Giang	Ô Môn	Cờ Đỏ	Trung bình
1	OM2514	4,660	2,960	5,410	5,850	5,700	4,916 a
2	OM4102	4,900	2,880	4,870	5,700	5,960	4,862 ab
3	MTL385	4,390	3,110	5,030	5,250	5,210	4,598 abcd
4	OM2516	4,530	3,400	5,420	4,160	5,470	4,596 abcd
5	OM2502	5,340	3,350	5,220	4,370	4,820	4,620 abcd
6	OM2513	4,610	3,420	5,010	4,580	5,430	4,610 abcd
7	MTL149	4,590	-	4,570	4,730	4,890	4,695 abcd
8	OM3837	4,990	3,070	4,740	5,240	4,760	4,560 abcd
9	MTL389	4,790	3,400	5,230	4,880	5,800	4,820 ab
10	OM1490	3,430	3,000	4,980	4,430	5,880	4,344 abcd
11	MTL392	4,680	3,200	4,850	4,570	4,960	4,452 abcd
12	MTL325	4,840	2,840	4,570	4,810	4,450	4,302 abcd
	Trung bình	4,392	3,018	4,813	4,726	4,998	4,425
	LSD 5%	0,78	0,31	0,91	0,46	1,35	
	CV	11,6	14,5	9,6	10,2	11,5	

Ghi chú: Những số trên cùng một cột có cùng chữ số thì không khác biệt có ý nghĩa ở mức 5%.

Bảng 14: Năng suất giống lúa MTL392 trong bộ giống khảo nghiệm quốc gia vụ Đông Xuân 2005-2006 tại đồng bằng sông Cửu Long

TT	Giống	An Giang	Cờ Đỏ	Long An	Bình Thuận	Năng suất TB
1	MTL416	5,433	6,861	2,160	5,600	5,014
2	MTL422	4,233	5,521	5,307	4,900	4,990
3	MTL392	5,850	6,054	5,820	5,000	5,681
4	MTL385	5,110	6,261	5,447	6,100	5,729
5	MTL465	6,643	6,657	6,113	4,500	5,978
6	MTL384	5,377	7,315	5,067	6,700	6,115
7	MTL389	5,727	6,577	5,573	4,600	5,619
8	MTL378	6,100	6,500	6,077	3,000	5,419
9	OM3432	6,260	6,254	4,830	4,700	5,511
10	OM4102	6,187	6,137	4,250	4,500	5,268
11	OM3428	5,953	6,929	4,457	5,500	5,710
12	OM3837	5,800	5,805	4,160	5,100	5,216
13	OM3419	6,190	5,396	5,677	4,900	5,541
14	OM1490	6,627	7,217	5,700	4,800	6,086
	Trung bình	5,833	6,384	5,060	5,024	5,575
	LSD 5%	1,05	1,05	0,78		
	CV	13,7	9,9	9,3		

Bảng 15: Chất lượng gạo giống MTL392 trong bộ giống khảo nghiệm quốc gia năm 2006-2007

TT	Giống	% gạo lúc	% gạo nguyên	% gạo bạc bụng	Dài hạt (mm)	Tỷ lệ D/R	Độ trắng (%)	Mặt gạo
1	MTL392	79,6	56,8	9,5	7,36	3,44	35,4	Rất đẹp
2	MTL384	81,9	67,2	18,3	6,69	3,14	29,5	Khá đẹp
3	VND 95-20	79,9	58,6	3,94	7,44	3,59	33,7	Đẹp
4	OM5930	80,0	60,0	10,1	7,12	3,41	30,8	Khá đẹp

3.2.2 Khảo nghiệm tính khác biệt, tính đồng nhất, tính ổn định (DUS)

Kết quả khảo nghiệm tính khác biệt, tính đồng nhất, tính ổn định của giống MTL392 tại Long An trong vụ Hè Thu 2007 với 42 giống lúa thuần trồng phổ biến ở ĐBSCL cho thấy giống lúa MTL392 có các đặc tính nông học đặc trưng khác biệt với các giống thí nghiệm, có tính ổn định các đặc tính này qua 2 vụ thí nghiệm.

3.3 Kết quả đánh giá sản xuất giống MTL392 của địa phương (tỉnh Vĩnh Long)

Giống lúa MTL392 được canh tác chủ yếu trên địa bàn tỉnh Vĩnh Long, được đánh giá là giống lúa chất lượng tốt, phù hợp trên vùng đất phù sa ngọt. Được ngành nông nghiệp tỉnh Vĩnh Long chọn đưa vào cơ cấu giống lúa trong sản xuất vụ Hè Thu 2008. Diện tích sản xuất giống MTL392 tăng nhanh từ năm 2006-2007 do chống chịu tốt với bệnh vàng lùn xoắn lá, năng suất cao, phẩm chất gạo tốt, tỷ lệ gạo nguyên cao. Năng suất trung bình: 6 - 8 tấn/ha.

4 KẾT LUẬN

Giống MTL392 có thời gian sinh trưởng ngắn 95-100 ngày đối với lúa sạ, chiều cao cây trung bình (90-95 cm), lá thẳng, thân rạ to, nở chồi khá, hạt to với trọng lượng 1000 hạt 27-28 gam, năng suất cao 6-8 tấn/ha; chống chịu sâu bệnh: kháng rầy nâu, chống chịu bệnh đạo ôn từ hơi nhiễm đến kháng; tỷ lệ xay xát, gạo nguyên cao (gạo trắng 72%, gạo nguyên 66%), gạo dài trong thơm; giống lúa MTL392 thích nghi canh tác trong vùng phù sa ngọt, chủ động tưới tiêu. Giống lúa MTL392 thể hiện đặc tính chống chịu tốt với rầy nâu và bệnh vàng lùn, chất lượng gạo tốt và độ thuần cao nên được nông dân ưa chuộng và được canh tác nhiều tại tỉnh Vĩnh Long, Bến Tre và Trà Vinh (Bảng 16).

Bộ Nông nghiệp và Phát triển Nông thôn công nhận giống MTL392 là giống lúa mới tháng 12 năm 2008 (QĐ số: 330/QĐ-CLTTT- Bộ NN&PTNT, 23/12/08).

Bảng 16: Diện tích canh tác giống lúa MTL392 tại một số tỉnh đồng bằng sông Cửu Long

Tỉnh	Năm 2007 (ha)
Vĩnh Long	1180
Trà Vinh	34
Bến Tre	150
Tổng diện tích	1364

TÀI LIỆU THAM KHẢO

- Bùi Ngọc Tuyên, Nguyễn Quốc Lý. Trung tâm Khảo kiểm nghiệm giống cây trồng TU, Bộ Nông nghiệp và Phát triển Nông thôn. Kết quả khảo nghiệm và kiểm nghiệm giống cây trồng năm 2004- 2006.
- IRRI. Philippines. Standard Evaluation for rice.1996.
- Trung tâm Bảo vệ thực vật Phía Nam, Bộ Nông nghiệp và Phát triển Nông thôn. 2003. Kết quả thử tính chống chịu rầy nâu và bệnh cháy lá năm 2003-2007.
- Viện Nghiên cứu Phát triển đồng bằng sông Cửu Long, Trường Đại học Cần Thơ. Kết quả nghiên cứu lúa từ vụ Hè Thu 2002 đến Đông Xuân 2005-2006.
- Viện Nghiên cứu Phát triển đồng bằng sông Cửu Long, Trường Đại học Cần Thơ. Diện tích chuyên giao lúa giống vào sản xuất tại các tỉnh ĐBSCL năm 2008.